

წაკითხულის გააზრება უმაღლეს საფეხურზე მოსწავრეთა მხოლოდ 2%-ს შეუძლია

PIRLS-ის (Progress in International Reading Literacy Study) კვლევა საქართველოში უკვე მესამედ ჩატარდა. კვლევის მიზანს წარმოადგენს შეაფასოს 9-10 წლის მოზარდების წაკითხულის გააზრების უნარი და ის ფაქტორები, რომლებიც გავლენას ახდენს მოსწავრეთა წიგნიერებაზე.

ფაქტორები, რომლებიც გავლენას ახდენს მოსწავრეთა წიგნიერებაზე.

„წაკითხულის გააზრება უმაღლეს საფეხურზე ანუ ტექსტის წაკითხვა, გააზრება და გაანალიზება, საქართველოში მოსწავრეთა მხოლოდ 2%-ს შეუძლია“ – აღნიშნული მონაცემები PIRLS-ის მიერ 2016 წელს ჩატარებულ კვლევაშია მოყვანილი, რომლის პრეზენტაციაც შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის ორგანიზებით 5 მაისს გაიმართა. კონფერენციაში „სახედმწიფო და საერთაშორისო შეფასება: სასკოლო განათლების ძირითადი გამოწვევები“, ერთ-ერთი ძირითადი აქცენტი მოსწავრეთა წიგნიერების ღონეზე იყო გაკეთებული.

საქართველოში PIRLS-ის კვლევის ფარგლებში შერჩეული იყო 200 სკოლა და დაახლოებით 6 ათასამდე მოსწავრე მათი მშობრები, მასწავრებრები და დირექტორები. კვლევის მიხედვით, წაკითხულის გააზრებას უმაღლეს საფეხურზე მოსწავრეთა მხოლოდ 2% ახერხებს. უმაღლესი საფეხური გურისხმობს, რომ მოსწავრე განაფურია კითხვაში. ყოვერგვარი პრობრემის გარეშე შეუძლია როგორც დიტერატურური, ისე საინფორმაციო ტექსტის წაკითხვა, გაგება, გააზრება და ანალიზი, საუბარია ასაკთან შესაფერის ტექსტებზე.

- მაღარ საფეხურზეა მოსწავრეთა 22%,

- საშუალო საფეხურზე – 36%
- დაბარ საფეხურზე -26%
- კრიტიკული ზღვარი – 14%, ეს არის ბავშვების მასა, რომლებიც მინიმალურ ღონეზეც ვერ ახერხებენ წაკითხულის გააზრებას.

„ეს, რა თქმა უნდა, საგანგაშო ციფრია, რადგან თუ ჩვენ მიღწევის დაბარ საფეხურზე მყოფ ბავშვებს შევხედავთ, რომლებიც მხოლოდ დაბარი საფეხურისთვის განკუთვნილ დავარებებს ართმევენ თავს, რომელთა საერთო რაოდენობაც 20%-ზე მეტია და ამას დავუმატებთ კრიტიკულ ზღვართან მყოფთა რაოდენობას, პრინციპში, ჩვენ რისკის შემცვერი ბავშვების ძარიან დიდი რაოდენობა გვყავს.

კვლევაში შეფასების ერთ-ერთი კრიტერიუმი წაკითხური გააზრებაა. ბავშვს შესაძლოა, კითხვისას მხოლოდ იმის გააზრება შეეძლოს, რაც ტექსტში ცხადად არის მოცემური ან შეეძლოს ბევრად მეტი, წაკითხურის საკუთარ გამოცდილებასთან შედარება, დასკვნის გამოტანა, გაანალიზება და ა.შ. ანუ არის შედარებით მარტივი და რთური პროცესი, რომელიც თავსდება საინფორმაციო და მხატვრულ ტექსტებში. ბავშვი იღებს ბუკრეტს, რომელშიც მოცემურია საინფორმაციო, მხატვრული და დიტერატურული ტექსტები, რომელსაც თანდართული აქვს კითხვები და იმის მიხედვით, თუ როგორ პასუხობს ის ამ კითხვებს, ჩვენ ვიგებთ რამდენად არის მასში განვითარებული კითხვის უნარი“, – აცხადებს გამოცდების ეროვნური ცენტრის საგნობრივი და კვლევითი დაეპარტამენტის უფროსი ია კუტაიაძე.

PIRLS-ის კვლევებში სურ 60–მდე ქვეყანა მონაწილეობდა, დაახლოებით 319 ათასი მოსწავრე, ამდენივე მშობერი, 16 ათასამდე მასწავრებერი და 12 ათასამდე სკოლის დირექტორი.

წინა კვლევების დროს, 2006 და 2011 წრებში, ქართვერმა მოსწავრეებმა არცთუ ისე სახარბიერო შედეგები აჩვენეს. კერძოდ, მსოფრიოს 45 ქვეყნას შორის, ქართვერ ბავშვების წიგნიერების საშუალო მაჩვენებერი – 488 მნიშვნეროვნად ჩამორჩებოდა საერთაშორისო სკადირებურ მაჩვენებრებს. 2011 წრის კვლევაში აჩვენა, რომ 2006 წერთან შედარებით, წიგნიერებაში ქართვერი მოსწავრეების მიღწევები უმნიშვნეროდ, მხოლოდ 17 ქურით გაუმჯობესდა.

